

RIJEČ UREDNIKA

Školski vjeronauk je živa stvarnost koja zahtijeva neprekidnu pozornost svih onih koji su u nj uključeni. Naravno, to posebno vrijedi za vjeroučitelje, jer opće zakonitosti pravilne komunikacije valja poštivati i u školskom vjeronauku. Stoga je dobrodošao prvi članak u ovome broju našega časopisa koji govori upravo o interpersonalnoj komunikaciji u nastavi školskog vjeronauka. J. Šimunović nas podsjeća na to kako je u tom odnosu posebno važna osoba vjeroučitelja, koji je pozvan biti svjedokom onoga što prenosi i poučava. Poznati suvremeni pedagozi i stručnjaci s područja interpersonalne komunikacije upućuju nas na važnost verbalnog i neverbalnog ponašanja. Konkretno mjesto na kojemu se ta komunikacija odvija, kada je riječ o školskom vjeronauku, redovito su razredni odjeli. Stoga nije naodmet prisjetiti se nekoliko glavnih značajki koje su specifične za tu posebnu skupinu kao i glavnih obilježja interpersonalne komunikacije u razrednom odjelu. Vjeroučiteljima će biti dobro prisjete li se koliko je važno neprekidno usavršavanje u vlastitoj struci te samovrednovanje, svjedočenje evanđeoskih vrednota, suradnja s učenicima i gajenje drugih općeljudskih ili specifično pedagoških vrlina koje su nezaobilazne u pedagoškom interpersonalnom odnosu.

O specifičnosti i prikladnosti katoličkoga konfesionalnog školskog vjeronauka već se desetljećima raspravlja. M. del Campo Guilarte razmišlja o tom pitanju imajući na umu prije svega specifičnu španjolsku situaciju. Čitajući taj prilog, uvjerit ćete se da mnoga njegova pitanja i razmišljanja vrijede i u našoj situaciji. Autor se u svom članku usredotočio prije svega na mogućnost i značenje katoličkoga školskog vjeronauka za cjelovit odgoj učenika. Upravo konfesionalno obilježje i jasno opredjeljenje školskog vjeronauka obogaćenje su suvremenoj školi, učeniku i školskom kurikulumu. Konfesionalni školski vjeronauk nije ograničenje ili nešto što je neprimjereno suvremenoj školi jer ima više-struke odlike i mogućnosti da doprinese cjelovitu odgoju učenika. Autor pokazuje kako su neke poteškoće plod nesporazuma i krivo shvaćene uloge vjeronauka ali i krivo shvaćene uloge škole i suvremene pedagogije. Današnji katolički vjeronauk, pa prema tome i današnji vjeroučitelji, prihvaćaju i promiču kritički dijalog sa suvremenom kulturom. Suvremeni školski vjeronauk želi i može doprinijeti ispravnom vrednovanju i razvijanju učenikova humanizma, razuma i savjesti, a time i cjelovitu razvoju učenika i njegovu rastu prema zrelosti.

Složenost uvjeta u kojima živi suvremeni čovjek, brojni zadaci i obaveze, svakodnevna napetost i stresne životne situacije, poglavito u gradu, svakim danom sve više naglašavaju važnost pitanja o smislu čovjekova života. Odnos čovjeka prema samomu sebi, prema drugima i prema događajima prije ili kasnije čovjeka dovodi do susreta s pitanjem o smislu života uopće. M. A. Calavia pokazuje kako otvaranje prema stvarnosti čovjeka vodi do susreta s pitanjem o transcencijiji, a prvi obrisi toga pitanja kriju se u čovjekovim iskustvima u vezi sa smislom života i svemira. Traženje istine, susret s otajstvom

Boga i otajstvom Isusa Krista tek su neka od pitanja o kojima autor raspravlja. Svoje razmišljanje posebno povezuje s problemima koji su svojstveni mladim ljudima, upućujući na neke moguće puteve i ophođenja koja odraslima, poglavito odgojiteljima, mogu pomoći da mladima budu oslonac i pomoć, a ne zapreka u njihovu traženju odgovora na pitanja o smislu, a zatim i o transcenciji.

Iz svoga bogatog iskustva svakodnevnog susretanja s problemima mladih i s njihovim konkretnim životnim situacijama, S. Pagani iznosi razmišljanja koja su izrečena razumljivim i tečnim jezikom. Autor nas uvodi u složen svijet suvremene mladeži koji je, uz neizostavne specifičnosti, sve više unificiran i globaliziran. I dok će nam neke vanjske pojave koje autor spominje biti nerijetko poznate jer se s njima susrećemo i u sredini u kojoj živimo, posebno je zanimljivo autorovo poniranje u njihovu pozadinu i u korijene njihova ponašanja i življenja. Autor time dokazuje kako njegovo razmišljanje nije neobavezujući umjetnički esej nego dubokoumno poniranje u stvarnost koju višestruko poznaje. Vjeroučiteljima, odgojiteljima i svima onima koji se na bilo koji način susreću s mladima bit će korisno pročitati ovaj članak. Tako će se uvjeriti da je lepršava i često nesređena izvanjskost vidljiv ali nažalost tek djelomičan uvid u složenu situaciju koja se krije iza nje u konkretnom životu mladih. Riječ je o živoj stvarnosti koja se neprekidno mijenja, a Pagani nam pokazuje kako ti isti mladi koji odaju privid površnosti, nezainteresiranosti i nezrelosti u biti vrlo zainteresirano i duboko žive stvarnost i sadašnji trenutak. U svemu tome autor otkriva i njihovu raspoloživost i otvorenost za Isusovu Radostnu vijest. Realizam, životni optimizam, jasnoća i pošteno priznavanje poteškoća uz istovremeno ukazivanje na otvorene mogućnosti odlike su autorova izražavanja i još jedan razlog za čitanje ovoga zanimljivog teksta.

J. M. García poziva nas na razmišljanje o mogućnostima promicanja duhovnosti među mladima. Autor je svjestan značajnih promjena u suvremenome svijetu. Promatrajući posebno mlade na europskom Zapadu, autor podsjeća na postupni nestanak tradicionalnih vrednota i ukratko nam predstavlja »osobnu iskaznicu« mladih na Zapadu. To su mladi koji, za razliku od njihovih očeva i djedova, pripadaju generaciji »vječne mladosti«, većinom nespremni za susret s konkretnim životnim poteškoćama. Pitajući se kako tim i takvim mladima omogućiti susret s duhovnim, autor predlaže model tzv. »hodočasničke« duhovnosti. Dok je s jedne strane jasno da se tu može i doslovno govoriti o *hodočašćenju*, s druge je strane očito da autor – svjestan životnosti, neiscrpe energije i otvorenosti životu mladih ljudi – predlaže odgojiteljima i pastoralnim radnicima da posebnu pozornost posvete posredovanju u duljem vremenskom razdoblju, u susretima s pojedincima kojima valja omogućiti stvaranje osobnoga životnog projekta.

Istaknuti poznavatelj pasterala mladih u svojoj domovini, Martin Lechner govori o pastoralu mladih u Njemačkoj i o najznačajnijem ovogodišnjem događaju u svjetskom pastoralu mladih. Iz bogate riznice svoga znanja on u kratkim i sažetim crtama prikazuje glavne obrise povijesti pasterala mladih u Njemačkoj i upoznaje nas s bitnim obilježjima sadašnjega stanja rada s mladima u toj visokorazvijenoj zemlji. Dvadeseti svjetski dan mladih u kolovozu 2005. u Kölnu već dulje vrijeme pokreće mnoge mlade. Postoji utemeljena nada da će upravo taj događaj biti početak obnovljenih gibanja u pastoralu mladih i u Njemačkoj na početku trećega tisućljeća.

Urednik